

2021 Vuosikertomus

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma

Sote-uudistus
Tulevaisuuden
sosiaali- ja terveyskeskus

Sisällys

■ Hankejohtajien tervehdys	3
■ Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystieteiden -ohjelma.....	5
■ Vuosi 2021 lukuina	7
■ Teemakokonaisuudet ja asiantuntijatuki.....	8
■ Viestimme ja vaikutimme.....	14
■ Yhteistyökumppanit.....	17
■ Ohjelmamme näkyi koko Suomessa.....	18
■ Henkilöstömme.....	19

Sote-uudistus
Tulevaisuuden
sosiaali- ja terveystieteiden

Vuosi täynnä tapahtumia ja ilmassa tekemisen meininkiä

Hanketoimistomme asiantuntijoiden osaaminen on hyvinvointialueiden käytössä tulevaisuuden sote-palvelujen kehittämisessä.

Ohjelmamme on osa sote-uudistusta. Lyhyesti sanottuna: missiomme on sujuva sote väestölle ja sote-ammattilaisille – siis ihan kaikille.

Ohjelmamme istuu suoraan myös THL:n missioon eli väestön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseen, sairauksien ja sosiaalisten ongelmien ehkäisyyn sekä hyvinvointiyhteiskunnan kehittämiseen.

Aluehankkeiden apuna on koko THL:n osaajien joukko ja verkostot, samoin kuin talomme tuottama tutkimustieto sote-palveluista. Asiantuntemuksemme muodostuu osaamisen kokoamisesta aluehankkeiden tarpeita vastaavaksi. Osaamista on myös se, että törmäytämme toimijoita vertaistuen muodossa.

Tapahtumat ovat toimintamme ydin

Vuosi 2021 oli ohjelmamme ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Toimintamme painottui erilaisten webinaarien ja työpajojen vetämiseen yhdessä maan parhaiden asiantuntijoiden ja kehittäjien kanssa. Saatamme hyvillä mielin todeta, että olemme monipuolinen tapahtumatuotantotalo.

Kuvassa Anu Muuri (vas.) & Anu Niemi

Palvelujen kehittämistyö on nähty alueilla koronakriisistä huolimatta tärkeänä, ja sitä on pidetty jopa voimaannuttavana elementtinä. Asian vahvistaa tilaisuuksiemme suuri suosio: saldo vuodelta 2021 oli mukavan pyöreästi 10 000 osallistujaa ympäri Suomen.

Saamamme palautteen mukaan teemme oikeita asioita

Eriyisen mieltä lämmittävää oli saamamme palaute. Saimme kiitoksia siitä, että esittelemme tasapainoisesti sekä sosiaali- että terveydenhuollon näkökulman. Hyvänä pidettiin myös sitä, että tuomme esiin integraation syvää ydintä ja sen edellytyksiä sekä tilanteita, joissa integraatio on tarpeellinen.

Myös uudistunut Innokylä osoitti tarpeellisuutensa ja löysi paikkansa toimintamallien jakamisen välineenä.

Kiitos tähänastisesta ja tsemppiä tulevaan kaikille sote-uudistusta tekeville. Usko muutokseen ja muutosjohtajuuden taidot ratkaisevat sen, miten hyvin uudistuksen mahdollisuudet hyödynnetään - jotta sote-palvelut olisivat kaikille meille sujuvia.

Hankejohtajat **Anu Muuri & Anu Niemi**

Sote-uudistus
Tulevaisuuden
sosiaali- ja terveystieteiden
keskus

” **Missiomme on sujuva sote väestölle ja sote-ammattilaisille.**

Mikä on Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma?

Osana sote-uudistusta sosiaali- ja terveysministeriö perusti Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus-ohjelman, jota toteutetaan vuosina 2020–2023.

Ohjelman tavoitteet

Parantaa

palveluiden yhdenvertaista saatavuutta, oikea-aikaisuutta ja jatkuvuutta.

Varmistaa

palveluiden laatu ja vaikuttavuus.

Siirtää

toiminnan painotusta ehkäisevään ja ennakoivaan työhön.

Vahvistaa

palveluiden monialaisuutta ja yhteentoimivuutta.

Kun edellä mainitut tavoitteet toteutuvat, myös kustannusten kasvu voi taittua.

Ohjelman toteutus

Hyvinvointialueet toteuttavat ohjelmaa valtionavustuksilla.

Vuonna 2020 STM myönsi alueellisille hankkeille 70 miljoonaa euroa.

Vuonna 2021 ohjelman täydennyshaussa STM myönsi alueellisille hankkeille 141 miljoonaa euroa.

Ohjelman johtaminen ja koordinointi

STM rahoittaa ja linjaa ohjelmassa tehtävää kehittämistä.

THL koordinoi tekemistä. Pohjana ovat THL:n tutkimus- ja arviointityö sekä tiedonhallinnan ohjaus.

Ohjelman tuki THL:ssä

THL:n tuen painopisteet vuonna 2021 olivat palvelujen saatavuus ja integraatio.

Vuosi 2021 lukuina

Lähes

700

sivua arviointia ohjelman etenemisestä.

22 alueella hankkeet hyvässä käynnissä.

Yli

40

alueellista tilaisuutta.

Lähes

50

kansallista tilaisuutta.

Yli

70

esitystä, alustusta tai luentoa yhteistyökumppaneiden tilaisuuksissa.

6

kansallista Teams-teemaryhmää, joissa yhteensä lähes

40

kanavaa.

24 ajankohtaiskirjettä, jolla

1600 tilaajaa.

Hyvä vastaanotto -valmennus ja palvelujen saatavuus

Yksi Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman viidestä päätavoitteesta on peruspalvelujen saatavuuden parantaminen.

Käynnistimme Hyvä vastaanotto -valmennukset syksyllä 2021. Valmennus koostuu viidestä valmennuskierroksesta, joista jokainen kestää kahdeksan kuukautta. Työskentely koostuu työpajoista ja tehtävistä omassa yksikössä.

Valmennuksiin ilmoittautui 50 perusterveydenhuollon moniammatillista tiimiä. Ensimmäiset 20 aloitti valmennuksen vuoden 2021 syksyllä.

Paikalliset olosuhteet ratkaisujen taustalla

Timit tarkastelivat omaa todellisuuttaan faktojen valossa. Tavoite oli lyhentää odotusaikoja, mutta polku sitä kohti rakentuisi paikallisten olosuhteiden mukaan. Asiantuntijamme kiinnittivät huomiota myös hoidon jatkuvuuteen ja paljon palveluja tarvitsevien asiakasryhmien hoidon parempaan hallintaan eli terveyshyödyn tuottamiseen.

Vaikka ohjelma on vielä kesken, ensimmäisissä ryhmissä havaittiin jo pieniä positiivisia muutoksia eli T3-ajan lyhenemistä.

Sosiaalihuollon kokonaisuus

Sosiaalihuollon kehittämishjelmassa järjestimme laajan työpajasarjan sote-uudistuksesta ja sosiaalityöstä.

Kolmea kansallista tilaisuutta seurasi viisi alueellista työpajaa.

Tilaisuuksissa tarkasteltiin monialaisuuden edistämistä, asiakkaan tuen tarpeiden tunnistamista ja omatyöntekijän roolia osana monialaista yhteistyötä.

Kansallisissa tilaisuuksissa oli lähes 300 osallistujaa ja alueellisissa työpajoissa 40–140 kehittäjää.

Pilottihankkeet käynnistyivät

Työikäisten asiakassuunnitelman pilotissa (2020–2022) tuimme alueiden asiantuntijoita monialaisen kirjaamisen käytäntöjen kehittämisessä.

Keräsimme palautetta uusista, vaikuttavuuden arvioinnin mahdollistavista työikäisten asiakassuunnitelma-asiakirjoista ennen niiden käyttöönottoa hyvinvointialueille.

Osallistavan sosiaalityön menetelmien pilotissa kehitimme esimerkiksi sosiaalisen kuntoutuksen ja etsivän sosiaalityön toimintamalleja. Pilotin pohjalta asiantuntijamme rakensivat kolmen erilaisen toimintamenetelmän mallinnukset.

Käynnistimme rakenteellisen sosiaalityön kehittämisen laatimalla kirjallisuuskatsauksen ja toteuttamalla nykytilaa kartoittavan kyselyn kunnille. Lisäksi teimme sosiaali- ja terveysministeriölle rakenteellisen sosiaalityön kansallisesta tiedontuotannosta alustavan ehdotuksen, jota käsiteltiin myös hyvinvointialueiden edustajien kanssa rakenteellisen sosiaalityön työpajoissa.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen kehittäminen

Asiantuntijamme koordinoivat lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) kokonaisuutta ja tukivat sen toimeenpanoa.

Vuoden aikana järjestimme neljä kansallista verkostotapaamista keskeisistä teemoista.

Kokosimme myös lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittäjät kahden viikon välein LAPE-verkkokahveille kuulemaan esimerkkejä alueellisen kehittämistyön etenemisestä yhteiskehittämisen tukemiseksi.

Asiantuntijamme osallistuivat myös THL:n horisontaaliseen lapsi- ja perhepalvelujen kehittämiseen, luennoivat alueellisten toimijoiden tilaisuuksissa ja kirjoittivat useita kolumneja.

Ensimmäinen LAPE-uutisviesti ilmestyi syksyllä 2021. Uutisviesti kokoaa kuudesti vuodessa lapsi- ja perhepalvelujen kehittäjille uutisia, tapahtumia ja lukuvinkkejä.

Digitaaliset palvelut

Hanketoimistomme koordinoi ja tuki ohjelmamme hankkeiden ja rakenneuudistushankkeiden digitaalisten palvelujen kehittämistä.

Aluehankkeiden ja kansallisen tukiverkoston yhteinen Teams teemakohtaisine kanavineen keräsi lähes 600 kehittäjää.

Kilauta kaverille -toiminto mahdollisti ohjeiden, määrittelyjen ja olennaiseen tietoon johtavien linkkien jakamisen. Kuukausittaiset digikehittämisen teemapäivät kiinnostivat myös substanssikehittäjiä.

Kokosimme hankkeiden edustajista myös digikehittämisen projektipäällikköjen verkoston. Projektipäällikköverkoston kuukausitapaamisissa välitimme alueille oleellista tietoa, ja hankkeet puolestaan saivat tilaisuuden nostaa esiin kansallista keskustelua, kehittämistä, linjauksia ja ohjausta vaativat asiat.

Rakenneuudistushankkeen digituki päättyi vuoden lopussa.

Nuorten psykososiaalisten menetelmien käyttöönotto

Järjestimme vuonna 2021 seminaarit nuorille suunnattujen ja näyttöön perustuvien psykososiaalisten menetelmien käyttöönotosta.

Tilaisuuksia edelsivät kyselyt alueille, joten saatoimme tarjota selkeän tilannekuvan käyttöönottoprosessin etenemisestä.

Seminaareissa keskeiset teemat olivat menetelmien käyttöönoton seuranta hyvinvointialueilla sekä yhteiskehittämisen käytäntöjen rakentuminen yliopistosairaaloiden ja hyvinvointialueiden välillä keskittämisasiakseen mukaisesti.

Syksyn seminaaria tuki blogikirjoitusten sarja, jossa asiantuntijamme käsittelivät psykososiaalisten menetelmien käyttöönottoa eri näkökulmista.

Webinaareista tuli menestyskonsepti

Järjestimme neljä kansallista verkostopäivää. Niiden alla tuli esiin positiivisia ongelmia: tilaisuuksiin ilmoittautui satoja osallistujia, mikä asetti lisävaatimuksia tekniikalle.

Osa tapahtumista järjestettiin alueellisina työpajoina. Alueellisten työpajojen osallistujamäärät olivat suuria varsinkin pitkien etäisyyksien hyvinvointialueilla.

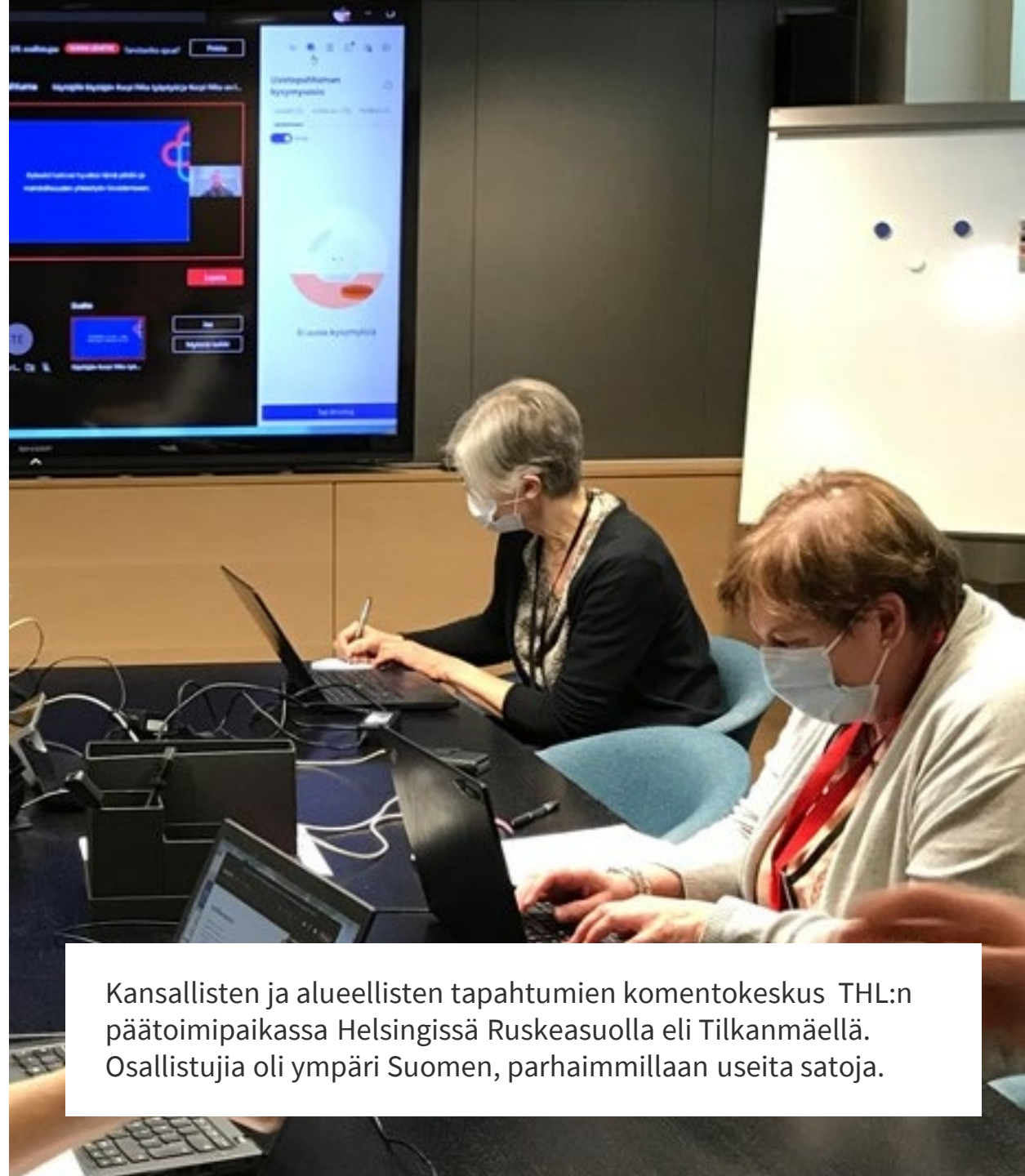
Jokaisessa kansallisessa verkostopäivässä oli oma teemansa. Tarkastelimme muun muassa muutosta ja muutoksen johtamista sekä sosiaali- ja terveystalouden integraatiota.

Verkostopäivät rakentuivat yhteisistä asiantuntija-alustuksista ja päivän teemojen pohdintoista pienemmissä ryhmissä.

Osallistujilta kysyttiin heti tapahtuman päätteeksi palautetta. Palautteen perusteella päivistä oli onnistuttu joka kerran suunnittelemaan hyödyllisiä kokonaisuuksia.

Sote-uudistus
Tulevaisuuden
sosiaali- ja terveystalouden keskus

Kansallisten ja alueellisten tapahtumien komentokeskus THL:n päätoimipaikassa Helsingissä Ruskeasuolla eli Tilkanmäellä. Osallistujia oli ympäri Suomen, parhaimmillaan useita satoja.

Viestimme ja vaikutimme

Kerroimme kehittämistyöstä kansallisesti ja alueilta.

Tuotimme vuoden aikana useita kymmeniä kolumneja ja blogeja soteuudistus.fi- ja thl.fi-sivustolle. Kolumneja kirjoittivat hanketoimistomme ja THL:n muut asiantuntijat. Kolumnien tuotantoon osallistui myös lukuisia yhteistyökumppaneidemme edustajia.

Omat asiantuntijamme käsittelivät kolumneissaan muun muassa verkostopäivien aiheita, esimerkiksi sosiaali- ja terveyspalvelujen integraatiota.

Alkuvuonna julkaisimme kolumnisarjan lasten ja nuorten mielenterveyden tukemisesta samaan tahtiin aihepiiristä pidetyn työpajasarjan kanssa. Niin ikään pohjustimme kolumneilla sosiaalihuollon kehittämisohjelman pilottihankkeiden käynnistymistä ja työpajoja.

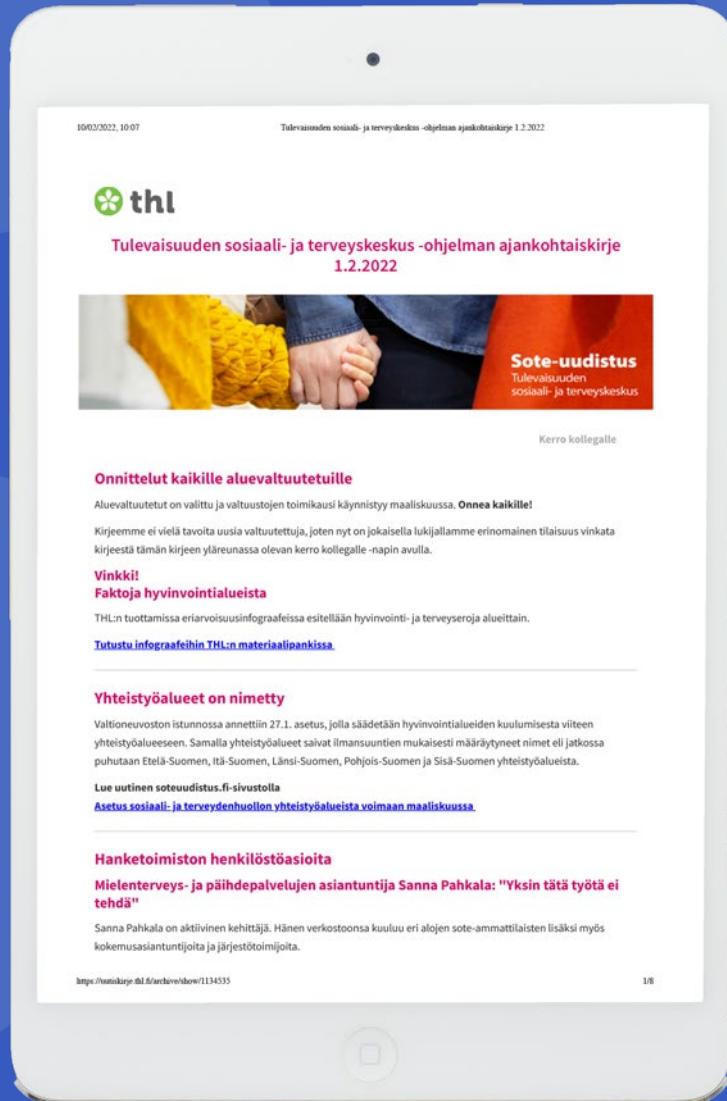
Erityisen iloisia olimme päästessämme julkaisemaan kehittämistyön tuloksia myös alueilta. Niitä varten loimme erityiset #hyvintehty #brajobbad –aihetun-nisteet, joilla jaoimme kolumneja myös THL:n sosiaalisen median kanavissa.

Artikkelit täydensivät kolumnisarjaamme. Artikkelit pureutuivat syvemmälle aiheeseensa, esimerkiksi ohjelman hankkeiden arvioinnin väliraportista julkaisimme artikkelin.

Sote-uudistus
Tulevaisuuden
sosiaali- ja terveyskeskus

Ajankohtaiskirjeemme kasvoi pienestä suureksi

Alun perin keväällä 2020 valtionavustusten hakemuksia valmistelleiden ensimmäisten alueiden hankehenkilöiden infokanavaksi perustettu ajankohtaiskirje kasvoi ja kehittyi.

Vuonna 2021 kirje vakiintui säännölliseksi joka toinen viikko ilmestyväksi linkkivinkkipaketiksi. Kirjeen sisältö koostui ohjelman uutisista, ajankohtaisista artikkeleista ja julkaisuista sekä tapahtumista.

Tilaajamäärä reilusti kaksinkertaistui niin, että vuoden lopulla kirjeellä oli jo 1600 tilaajaa.

Kahden tason somestrategia

Ohjelmamme somenäkyvyys rakentui kahdelle tasolle. Jaoin sisällöt THL:n kanaviin ja tuimme asiantuntijoitamme näkyvyyden rakentamisessa.

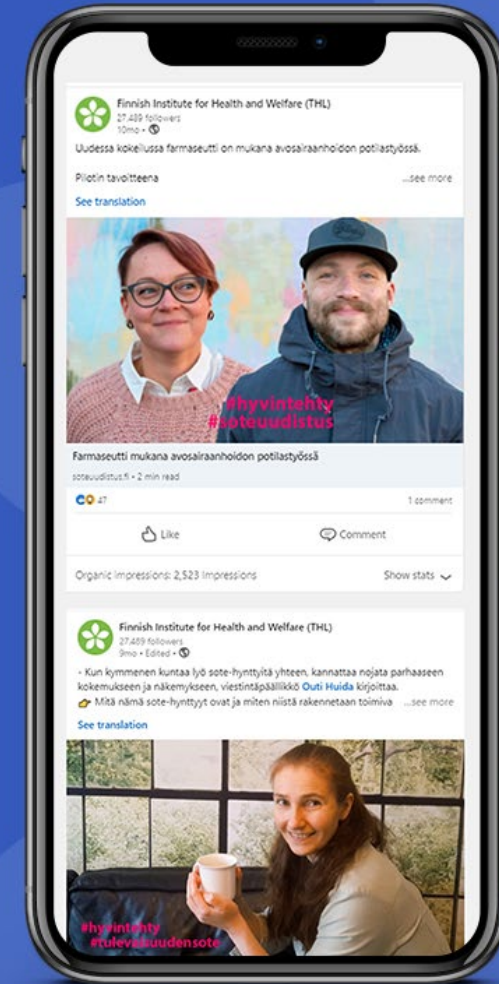
Jaoin myös alueellisten hankkeiden artikkeleita ja kolumneja, joissa kuvattiin hyviä ratkaisuja ja onnistuneita toimintatapoja.

Tavoitteemme oli motivoida asiantuntijoitamme varsinkin LinkedIn-kanavan aktiiviseen käyttöön. Haimme viestimiseen myös henkilökohtaisuutta ja persoonallisia äänenpainoja. Monella asiantuntijoistamme oli jo valmiiksi laaja ammatillinen verkosto ja lähdimmekin kasvattamaan sitä tietoisesti.

Työ toi tulosta, ja monesta aiemmin passiivisesta käyttäjästä kuoriutui aktiivinen osaaja. Sisällöt saivat myös hyvin näkyvyyttä ja keräsivät kommentteja. Tapahtumakutsun jako näkyi piikkinä ilmoittautumisessa.

Sote-uudistus
Tulevaisuuden
sosiaali- ja terveyskeskus

Ensisijainen kanavamme oli LinkedIn, jossa THL:llä oli reilut 27 000 seuraajaa. Käytimme jonkin verran myös Twitteriä, jolla oli noin 80 000 seuraajaa. Loppuvuonna aloitimme tapahtumailmoitusten tekemisen myös Facebookiin.

Yhteistyökumppanit

Ohjelmalla on useita yhteistyökumppaneita THL:n sisällä. THL:n perustehtävät, tutkimus ja tietotuotanto tukevat yhteistä kehittämistä.

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma ja sen kanssa rinnakkaiset ohjelmat, strategiat ja hankkeet hyödyntävät THL:n tuottamaa tutkimustietoa sekä tilasto- ja rekisterituotantoon ja tiedonhallinnan ohjaukseen liittyvää tietoa.

Innokylä on yhteisen kehittämisen alusta ja toimintamallien kotipesä. Myös ohjelmamme tilaisuuksien esitysmateriaalit jaetaan Innokylän kautta.

Toivo-ohjelma ja
Valtava-hanke

Osallisuus-
hanke Sokra

Päihde-
strategia

Ikäohjelma

Tulevaisuuden
sosiaali- ja
terveyskeskus
-ohjelma

Mielenterveys-
strategia

Lapsi- ja
perhepalveluiden
muutosohjelma
LAPE

Työkykyohjelma

Kotona
asumisen
teknologiat
ikäihmisille
-ohjelma KATI

Ohjelmamme näkyi koko Suomessa

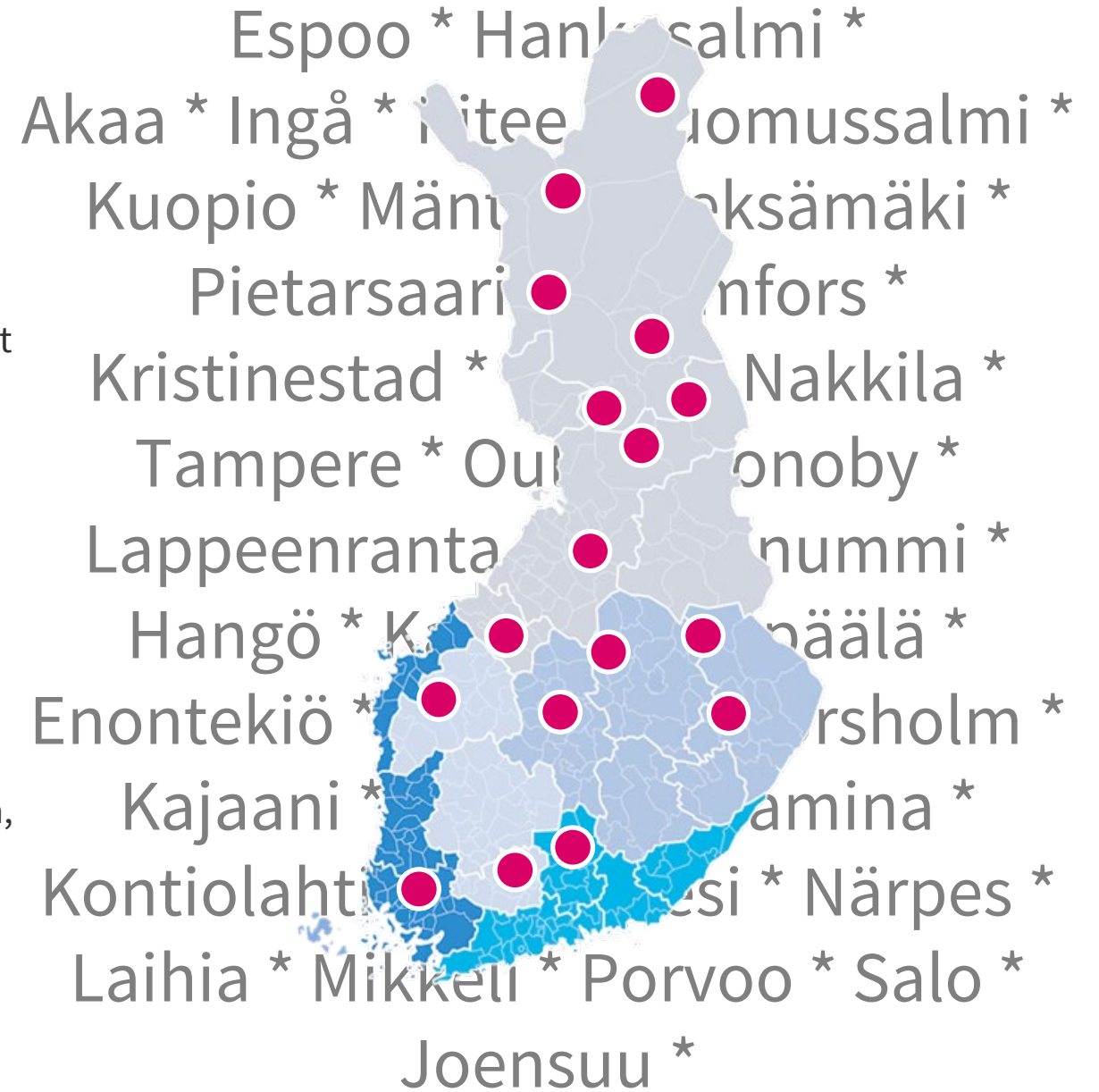
Alueellisia hankkeita oli jokaisella 22 hyvinvointialueella, joten ohjelmamme näkyi kaikkialla Suomessa.

Kaikilla hyvinvointialueilla on omat erityispiirteensä ja ne ovat myös keskenään eri vaiheessa sosiaali- ja terveyskeskuksen tekemisessä. Sen vuoksi jokaisella alueella on oma polkunsakohti yhteistä tavoitetta eli **sujuvaa sotea kaikille**.

Henkilöstömme tuntee alueet

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskuksia tehdään alueilla. Henkilöstöllämme oli hyvät edellytykset tukea alueellista kehittämistä paikallistuntemuksensa avulla.

Tulevaisuudensotelaisia asui esimerkiksi Etelä-Karjalassa, Helsingissä, Itä-Uudellamaalla, Kainuussa, Pohjois-Karjalassa, Pohjois-Pohjanmaalla, Pohjois-Savossa, Keski-Suomessa, Länsi-Uudellamaalla, Satakunnassa, Pirkanmaalla, Päijät-Hämeessä sekä Vantaan ja Keravan alueella.

Innostunut ja innovatiivinen joukkue

14 erityisasiantuntijaa, aihealueina

- asiakas- ja palveluohjaus
- kuntoutus
- lasten ja perheiden palvelut
- maksuton ehkäisy
- mielenterveys- ja päihdepalvelut
- moniammatilliset työprosessit
- palvelujen saatavuus
- sosiaalihuolto
- tiedonhallinta ja digitaaliset palvelut

Joukkueessamme oli

6 tohtoria

4 lisensiaattia

16 maisteria tai ylemmän amk-tutkinnon suorittanutta

Sukupuolijakauma: 23 naista ja 3 miestä

Sote-uudistus
Tulevaisuuden
sosiaali- ja terveyskeskus

5 aluekoordinaattoria

yksi jokaisen yliopistosairaalan erityisvastuualueella. Aluekoordinaattorit ovat alueidensa kehittämisen tukijoita, tiedonvälittäjiä ja verkostajia kaikkiin suuntiin.

Aluekoordinaattorit, edessä Leena-Kaisa Nikkarinen (vas.), Erja Mustonen ja Miia Ståhle, takana Piia Astila ja Juha Fränti.

Hanketoimiston johto, hallinto ja viestintä

Hankejohtajista **Anu Niemi** edusti lääketieteen ja **Anu Muuri** sosiaalihuollon osaamista. Hanketoimistossa oli myös projekti-päällikkö, kaksi projektisuunnittelijaa ja kaksi viestinnän tekijää.

Tutustu tarkemmin

Tietoa sote-uudistuksesta

soteuudistus.fi

thl.fi/tulevaisuudensote

thl.fi/arviointi

[Video: Mikä on tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus \(Youtube\)](#)

Tilaa Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman ajankohtaiskirje

[Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman ajankohtaiskirje](#)

Ota yhteyttä

tulevaisuudensote@thl.fi

Sote-uudistus

Tulevaisuuden
sosiaali- ja terveyskeskus

